

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

Tongeren bij M. COLLÈE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
Aankondigingen 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 6 FEBRUARI.

De heer Bara heeft een kwartuurs gesproken over de benoemingen. die het katholiek ministerie doen zal; hij heeft putten in de aarde geklaagd, omdat de liberalen nu niets meer krijgen zullen.

Vooreerst, de heer Bara weet zeer goed, dat hij het bewind lastert: er gaat schier geene week om, of de benoeming van eenen of anderen liberaal staat in den *Moniteur* aange- teekend.

Maar wie staat niet verbaasd over de schaamteloosheid van den oud justitie-minister, hij die *geene enkele* benoeming van eenen katholiek heeft willen doen, toen hij aan het bewind was?

Stellig, die man is geheel en al schaamteloos!

Het Huis van Antwerpen heeft gisteren, op zijne beurt, hulde gebracht aan 't afgedankte ministerie, in den persoon van den heer Victor Jacobs, gewezen minister van finantiën.

De Scheldestad mocht wel de laatste zijn in de betoogingen tegen 't oproer, vermits de hare op eene alleszins waardige wijze de reeks feesten sluit, ter eere der afgedankte ministers in gansch het land ingericht. Wat Antwerpen doet, is grootsch.

De Kamer.

Zitting van 3 februari.

M. DELCOUR legt het wets-ontwerp neêr betreffende de ontbinding der provinciale en gemeenteraden. Het tijdstip der kiezingen zal later door een koninklijk besluit worden bepaald.

Aan het dagore heeft men de voortzetting der discussie over de begroefing van binnenlandsche zaken.

M. JULLIOT kritiqueert de wijze van verdeeling van sommige studiebeurzen en stelt wijzigingen voor in het onderwijs, vooral in het lager onderwijs.

M. DE ROSSIE vraagt de neêrlegging op het bureau van de grieksche vertalingen der leerlingen opdat men over hunnen voortgang in de studie van die taal zou kunnen oordeelen. (*Men lacht*).

M. JOTTRAND beklagt zich over de maatregelen, welke M. Kervyn genomen heeft, ten opzichte der professoren van het middelbaar onderwijs. Hij heeft eene drukkings uitgeoefend op hun geweten; hij heeft hun belet lid te worden van den *Onderwijsbond*.

M. KERVYN protesteert tegen dit verwijt.

M. BERGE. Ik betreurt dat M. de minister de onderwijzers die deel maken van dezen Bond, blaameert, onder voorwendsel dat zij hun ambt niet goed vervullen. Waarom heeft hij vroeger geene woorden van blaam gevonden voor de priesters, die zich commissarissen hebben gemaakt van de maatschappijen Langrand? De onderwijzers, die deel maken van den *Onderwijsbond*, worstelen voor de vrijheid van hun geweten, voor de herziening der wet van 1842 en de daartelling van het verplichtend onderwijs, en zij hebben dit recht.

M. DELCOUR Ik neem deze beschuldiging van laster niet aan, en houd staande dat de professoren, die deel maken van den *Onderwijsbond*, meestal te kort blijven aan de regeltucht.

M. BARA. Gij hebt M. den minister en M. de Kerckhove gehoord. De minister heeft verklaard, dat de professoren moesten voortstappen in akkoord met het gouvernement en de geestelijkheid. (*Onderbreking*). Volgens M. Delcour moet de onderwijzer katholieke opinien hebben; als hij ze niet heeft, mag hij niet onderwijzen. Deze principen kan ik niet aannemen, omdat zij tegen de grondwet strijden. Indien een gemeentebestuur een onderwijzer benoemde, die tot den protestantschen eeredienst behoort, zoudt gij er u niet tegen kunnen verzetten.

M. de Kerckhove zegt dat wij een professor, die onze godsdienstige leerstelsels bestrijdt, niet hoogen betalen. In aanwezig van zulke stelsels, vraag ik u wat soort van rechten de personen, die niet tot den katholieken eeredienst behooren, in ons land bezitten? De niet katholieken zullen dus buiten de wet worden gesteld, en daar de geestelijkheid alleen bevoegd is om te onderscheiden wie katholiek is en wie het niet is, zal natuurlijk de geestelijkheid gelast zijn met het benoemen der onderwijzers.

De geestelijkheid weet heel goed het gouvernement zal handelen, zooals zij het wensch en wil. Ik weet dat een pastoor van eene groote gemeente des lands geschreven heeft aan eenen onderwijzer, die vrijmetselaar is: « Ik noodig u uit om, binnen de drie dagen, uwe eere-teekens

van vrijmetselaar in de pastorie te brengen, zoo niet, zult gij worden afgezet. (*Opschudding*) De geestelijkheid is machtiger dan gij. (*Protestanten*). Indien gij u in uwe arrondissementen tot kandidaat stelt, en de geestelijkheid was tegen u, dan zoudt gij stellig niet herkozen worden.

M. VAN WAMBEKE. Indien gij de logien tegen u haddet, zou men u ook niet kiezen.

M. BARA. De logien, de liberale associatie, maar dat is even als uwe katholieke associatie. M. DE KERCKHOVE, Oh?

M. BARA. De Kerckhove is mogelijk vrijmetselaar. Men heeft groot gelijk te zeggen, dat gij noodlottig het hoofd moet bukken voor de macht van het bismod. Gij zijt de ministers der bischoppen, 't is te zeggen, van degenen die u aan het bewind hebben gebracht.

Ik raad mijne achtbare kollegas aan, niet al te verbaasd te zijn. Zij zullen nog andere dingen zien. Niets, hoegenaamd niets hebben zij te verwachten van een klerikaal ministerie. Er zullen geene andere dan klerikale benoemingen gedaan worden. 't Is het water welk naar de rivier loopt. M. Malou zal u over zijne gematigdheid spreken; dit is slechts voor den vorm honig aan de lippen strijken, maar in den grond zal het zijn, zooals ik het u zeg. De minister zal onze opinie onbarmhartig ten oorlog aandoen. Hier moeten wij ons aan verwachten. Wij zijn overwonnen en wij moeten ons onderwerpen.

M. VAN WAMBEKE. Wij zijn zoo lang in uwe positie geweest.

M. BARA. Ik zie niet dat gij u zoo goed hebt kunnen onderwerpen. Gij liet geen enkelen onzer akten voorbijgaan, geen enkele onzer benoemingen, zonder ons op de hevigste wijze te komen aandrangen. Het ministerie zal tegen onze opinie alle vijandige akten mogelijk daarstellen. Gij zijt er over verwonderd, maar ik vind het heel natuurlijk. Een gewezen professor der Universiteit van Leuven, zal gansch zijn verleden niet over board smijten, door het benoemen van liberalen en het bevredigen der liberale opinie.

Wij mogen ook verwachten, dat de vrijheid der eerediensten een ijdel woord zal worden. Ziet gij dan op de ministerieele bank M. Malou niet zetelen, die vroeger zijne goedkeuring gaf aan M. d'Anethan, toen deze zegde dat hij, eens minister zijnde, geene politieke tegenstrevers zou benoemen? Het land is geroepen om deze leerstelsels te beoordeelen. Het land moet ze goedkeuren, ofwel het ministerie naar de bisschoppen terugzendend.

M. MALOU. Niemand proklameert hier de volledige vrijheid van den onderwijzer, maar waar is de grens? 't Is op dit punt dat het verschil van gevoelen bestaat. De wet van 1842 wil dat de schoolleucht godsdienstig zij; welnu, het gouvernement of de Kamer mag zich niet boven de wet stellen zoolang de wet bestaat.

Ik protesteer tegen die eenwige beschuldiging van niet onafhankelijk te zijn, omdat wij verkleefd zijn aan het geloof onzer voorouders; ik protesteer ook tegen de beschuldiging, dat wij niemand benoemen dan onze aanhangers.

M. BARA. Gij keurt dus het gedrag af van M.M. Cornesse en d'Anethan?

M. MALOU. Deze zucht om ons het verledene van anderen te doen diskutieren wordt onverdraaglijk. Moeten wij uw verleden dan ook diskutieren?

Neen, wij zullen niet enkel katholieken benoemen; wij zullen anders dan gij te werk gaan; wij zullen niet uitsluitend zijn, en alvorens eenen magistraat te benoemen, zullen wij hem niet vragen of hij katholiek of liberaal is. (*Goedkeuring rechts*.)

Een ministerie wordt sterker, wanneer het bewijzen geeft van een wezenlijken geest van billijkheid. Wij zijn geene partij aan het bewind, maar wel een gouvernement.

De zitting wordt ten 5 1/2 ure gehaven.

Verleden zondag in den vooravond tot in den nacht was er een prachtig noorderlicht boven onze stad zichtbaar. De lucht was zoo helder rood dat men denken kon dat er ergens een hevige brand was uitgebroken.

Men ontmoet, vooral op onze dorpen, nog menschen die met vrees bevangen worden bij het zien van zulke luchtverschijnsels. Het noorderlicht is enkel eene wederkaatsing van de stralen der zon welke op eene heel natuurlijke wijze door de wetenschap wordt uitgelegd. Hetzelve moet niet meer schrik aanjagen dan een heldere maneschijn.

Brieven uit Rome.

In de audientie, welke de H. Vader verleend heeft aan de Hoog Eerw. goeraals der Kloosterorden, heeft Zijne heiligheid in antwoord op hun adres, dat door den Hoog Eerw. pater Cesari van de orde van Citeaux werd voorgelezen, eenige zeer krachtige woorden gesproken, welke

wij hier beknoptelijk wedergeven:

« Gelijk ik aan het gevaar blootgesteld ben, zijt gij zelven blootgesteld, en gelijk ik sterk ben tegenover dat gevaar, zult gij sterk wezen.

» Zij zeggen dat zij sterk zijn, maar de waarheid is, dat zij zwak zijn.

» Ten einde de wereld te misleiden, gaan zij *bijwijzen* met eene geweinsde gematigdheid te werk en zoeken naar eene verzoening. Maar de verzoening is onmogelijk, dewijl de rechtvaardigheid een en ondeelbaar is en nimmer met de ongerechtigheid in een vergelijk kan treden.

Dit zijn ongeveer de denkbeelden, welke Pius IX ontwikkeld heeft met de welbespraaktheid die hem eigen is, en na tot de paters in het algemeen gesproken te hebben, heeft de Paus tot ieder huoner in het bijzonder eenige raadgeving, eenig vriendelijk woord gericht en toen de Hoog Eerw. pater abt der Mechitaristen van Weenen aan de beurt kwam, heeft de Paus hem gezegend en tot hem gezegd:

« Ik verwar de goede religieuzen van uwe congregatie van Weenen niet met degenen die elders de Kerk door hun gedrag bedroeven.»

De Paus zinspeelde op de Mechitaristen van Venetië en op die, welke men te Konstantinopel ziet met de afvallig Armeniërs heeft zien vereenigen.

Men schrijft uit Rome, 28 januari:

« Heden heeft de eerste maandelijksche bijeenkomst plaats gehad met het doel gebeden voor den Paus te verrichten; de Magdalena-kerk was vol lieden van aanzien.

De algemeene overste der Trinitarissen heeft aan den Paus 44,527 fr. aangeboden, uit naam van den aartsbisschop van Manilla en de bewoners van Philippinische eilanden.

Verscheidene grondeigenaars hebben den Paus een korf met vruchten en bloemen aangeboden, voortbrengselen uit de omstreken van Rome, om hem te danken voor de aanmoedigingen welke hij aan den landbouw gegeven heeft en als protest tegen de aanvallen waaraan hij ten doel staat.

De werkstaking der vereenigde brusselsche schrijnwerkers blijft op eene over het algemeen bedaarde wijze voortduren. De werkstakers zijn luidruchtig, maar slechts op eene vrolijke wijze. Talrijke groepen schrijnwerkers hebben de stad nog doorkruist, de eene bende zingende, de andere neerslachtig en stil. Het getal der werkstakers behoep tot boven de duizend. Er hebben reeds vele meetingen plaats gehad en er zijn er nog meer aangekondigd over die werkstaking. De stedelijke overheid is, zoo het schijnt, voornemens op eene onrechtstreeksche wijze tusschen te komen om het verschil tusschen de schrijnwerkersbazen en hunne gasten, door middel van eene evroelle en genoegeaande overeenkomst, bij te leggen. De goedemannenraden (*Prud'hommes*) houden er zich ook mede bezig en men mag hopen dat de werkstaking spoedig zal ten einde loopen.

Men meldt uit Dendermonde, 3 februari: Dagelijks ziet men wandelaars naar buiten de Mechelsche poort gaan, waar sinds eenige dagen in de Schelde een schip gezonken ligt, geladen met ijzer. Het zijn vooral de duikers, die de aandacht op zich trekken: zij verdwijnen onder het water, om touwen vast te maken aan de zware staven, die men vervolgens ophaalt. Men zegt dat reeds een ander vaartuig tegen het gezonkene heeft aangebotst en veel schade geleden.

Wij herinneren aan de landbouwers, dat de tijd daar is om hunne boomen en hagen van 't ongedierte te zuiveren. Elke uitgebroede rups brengt schade toe aan de vruchten, terwijl eene goede rupsveroring den landman eene merklijk meerdere opbrengst verzekert, inzonderheid van zijnen boomgaard. De moeite is gering, het voordeel onberekenbaar.

Men schrijft uit Santhoven, 2 februari: Het is algemeen bekend dat onder de vogelen die het vroegste huone nesten timmeren, de haagmussen, (*Fauvettes d'hiver*) eene der eerste plaatsen bekleeden. Doch hoe vroegtijdig zij zich ook aan hunne taak overgeven, ziet men zelden hetgeen dit jaar reeds in Santhoven heeft plaats gegrepen: men heeft immers hier op 17 januari eene haagmus ontsteld met 7 schoone eieren, en wij twifelen er niet aan, dat zulk min of meer getuigt van de zachtheid van het jaargetij.

Buitenlandsch nieuws.

M. Thiers blijft volhard in zijne plannen van verhooging der belastingen, herziening der douanarieven en opzeg der handelsverdragen. Iedereen moet bekennen dat Frankrijk veel nieuwe hulpsbronnen moet zoeken om geld te scheppen; maar wij kunnen geenszins instem-

men dat M. Thiers de besten gekozen heeft vooral nu het plan der kolossale leening van 4000 miljoen franks waarschijnlijk ten uitvoer gebracht zal worden, en de zucht der Franschen om eindelijk van de vreemde bezettingstroepen verlost te worden, zooveel edelmoedigheid giefen op het altaar des Vaderlands doet storten.

Volgens de *Liberté*, zou men te Brussel en te Londen genezen zijn, deel te nemen aan de inschrijving tot vrijmaking van den franschen bodem.

Die leening, zooals ze voorop aangekondigd is, biedt inderdaad uitzonderlijke voordeelen aan voor de geldplaatsers.

Hoewel zonder interest, zijn de kansen op premies zoo menigvuldig, dat dit verleidend lokaas talrijke winstbegeeringen zal overhalen. Gewis weet niemand nog, water in Frankrijk nog zou kunnen voorvallen bij de dood van M. Thiers, ofwel ten gevolge eener uitroeping van het koninkdom in de nationale Vergadering. Maar, wat daarvan ook gebeure, mag men van heden af veilig voorspellen dat de roode partij nooit meer de bovenhand in Frankrijk hebben zal.

Jacobijnen, Rooden, en Communisten behooren tot eene gansch verleden geschiedenis. Geheel Frankrijk kent nu het doelwit, welk die ellendige opstovers der eerste republiek najaagden.

Even als de *Internationals*, zijn zij bij het werkvolk nu onmaskerd en verafschuwde, en geheel en al waardig in hetzelfde graf bedolven te worden.

Wij voorzien dan ook, dat de nieuwe fransche Beursmarkten; want de gematigde republiek (voor 't huidige Frankrijk gevis de beste regeeringsvorm) of een prins uit 't huis van Orleans, zullen nooit den naam van Frankrijk ooteren.

Men weet reeds, dat prins Napoleon op Corsica herkozen is als lid van den departementalen raad; doch het blijkt thans, dat hij geen mededinger had, en van de 4826 ingeschreven kiezers, zijn 3198 niet bij de stembus opgekomen.

Zoo men weet, wordt op Corsica tevens ijverig gewerkt voor de kiezing van M. Rouher als lid der nationale Vergadering.

Niemand ontkent aan Rouher den rang van geslepen diplomaat en politiker; doch ware hij een scherpzinnig Staatsman geweest, dan hadde hij als hoofdminister Napoleon III niet aangehitst tot den roekeloosen oorlog tegen Pruisen.

Hij, beter dan iemand, moest geweten hebben dat Beieren, Wurtemberg, en de Rijnprovincies geenszins zoo franschgezind waren als de mededeelingen der spions het deden voorkomen. Rouher wist stellig dat de fransche krijgsmacht, op het papier 800,000 mannen sterk, de helft van dit cyfer niet onder de wapens kon brengen, en dat Pruisen alleen zulk leger op zijn gemak overwinnen kon.

Hij wist ook, of hij diende te weten, dat in Noord-Duitsland, ondanks de verzekeringen door prins Napoleon aangebracht, de toestand van zaken op generlei wijze van dien aard was, dat de enkele verschijning van een fransch scheepsmaldeel met eenige duizenden soldaten, geheel Denemark, Holstein, Lauenburg en Hanover in volle vuur zou ontsteken, de wapens doen opnemen om zich met de Franschen te vereenigen en de Pruisen, langs den Elbestroom, in den rug te vallen.

En toch was hij de hoofdminister, die tot Napoleon zegde: « *Sire, wij zijn gered!* »

Eiwel! in plaats van volksveriegenwoordigers gekozen te worden, bljve zijn naam, met dien van Napoleon III, in Frankrijk voor eeuwig gevloekt!...

Spanje.

De laatsle telegramme uit Spanje, melden dat in Barcelona de geest der bevolking nog in gisting blijft, ten gevolge van 't herstel der octrooirechten; het douanabureau is in brand gestoken. Bij de worsteling op de groote markt, heeft stellig het volk eerst op de politie geschoten, welke daarop twee oproermakers gedood en een anderen gekwetst heeft.

In Madrid schijnt de openbare rust hersteld, en in de provincies neemt men voorzorgen tegen de vernieuwing der wanorders. Men vreest, nogtans, dat Zorilla en de progressisten zich bij de radicalen voegen, met doelwit eene revolutie te maken tegen koning Amedeus. Men heeft reeds bemerkt dat Zorilla, Becerra, Figuerola, Echebarray en andere afgevaardigden, en den jongste koninklijke gastaal uitgenoodigd, plotselings verklaard hebben geen deel daaraan te kunnen nemen...

God behoeft Spanje voor een nieuwen burgeroorlog!